

Protokoll fra styremøtet i Språkrådet 17. september 2009

Til stede: Ida Berntsen, Jan Olav Fretland, Tor Fuglevik, Ottar Grepstad, Jan Hoel, Silje Solheim Karlsen og Magni Øvrebotten
Fra sekretariatet: Marit Hovdenak (S 9.5/09), Sylfest Lomheim (direktør), Eilov Runnestø (rådgiver) og Karl Henrik Steinsholt (administrasjonssjef)
Fra det svenske Språkrådet: Thomas Lyxell (S 9.4/09)
Møtested: Språkrådet, Observatoriegata 1 B, Oslo
Møteleder: Berntsen
Referent: Runnestø
Møtetid: Kl. 10.30–14.45

Sakliste:

Vedtakssaker

- S 9.1/09 Utkast til protokoll fra styremøtet 11. juni 2009
- S 9.2/09 Regnskap per 31. juli 2009
- S 9.3/09 Virksomhetsplanen 2009, status
- S 9.4/09 Den nye språkpolitikken. [Flyttet til informasjonssak S 10.12/09]
- S 9.5/09 Revisjon av nynorskrettskrivningen
- S 9.6/09 Høringssak: Reform av gudstjenestelivet
- S 9.7/09 Godkjenningen av skoleordlister – anbefaling
- S 9.8/09 Nytt medlem til fagrådet for normering og språkoobservasjon
- S 9.9/09 Regler og rutiner for fagrådenes arbeid (jf. S 7.5/09)
- S 9.10/09 Rundebordskonferansen om pressespråk og pressepolitikk
- S 9.11/09 Møtekalender 2010

Informasjonssaker

- S 10.1/09 Personalsaker, bl.a. ny rådgiverstilling i samfunnskontakt
- S 10.2/09 Livsfasepolitikk i Språkrådet
- S 10.3/09 Språkdagen 2009
- S 10.4/09 Normeringsregimet, status
- S 10.5/09 Revisjon av handlingsplan for norsk språk og IKT
- S 10.6/09 Fra fagrådene
- S 10.7/09 Prosjektet om holdninger til talespråket i NRK
- S 10.8/09 Statens vegvesen – flerspråklig skilting
- S 10.9/09 Talegjenkjenningsteknologi i helsesektoren
- S 10.10/09 Språkplakat for næringslivet
- S 10.11/09 Ny brukerundersøkelse – Språkrådets nettsider
- S 10.12/09 Den nye språkpolitikken. Orientering om Språkrådets nye ansvarsområder (tegnspråk og minoritetsspråk) [Flyttet fra vedtakssak S 9.4/09]
- S 10.13/09 Annen informasjon

Eventuelsaker

- S 11.1/09 Ny representant i Melsomjuryen

Direktøren hadde meldt en eventuelsak for styret, jf. sak S 11.1/09.

Vedtakssaker

S 9.1/09 **Protokoll fra styremøtet 11. juni 2009**

Sakspapirer: Utkast til protokoll fra møtet

Det ble påpekt at *foreløpig protokoll* fra et styremøte bør foreligge i rimelig tid etter møtet. Ellers kan sekretariatets arbeid med å følge opp saker bli vanskeliggjort og forsinket.

Vedtak: *Det vedlagte protokollutkastet ble godkjent med noen endringer.*

S 9.2/09 **Regnskap per 31. juli 2009**

Sakspapirer: Regnskapsrapport per 31. juli 2009
Notat fra sekretariatet 9. september 2009

Administrasjonssjefen opplyste at det er planer om å innføre elektronisk fakturabehandling. Det er arbeidssparende og bedrer flyten internt, samtidig som det er en fordel styringsmessig.

Vedtak: *Styret vedtok regnskapet.*

S 9.3/09 **Virksomhetsplanen per 1. september 2009**

Sakspapirer: Virksomhetsplanen 2009, status

Fretland ble bedt om å orientere de andre styremedlemmene på et senere møte om bakgrunnen for arbeidet med Språkbanken.

Vedtak: *Styret godkjente avvikene på virksomhetsplanen.*

S 9.4/09 **Den nye språkpolitikken. Orientering om nye ansvarsområder for Språkrådet (tegnspråk og minoritetsspråk)**

[overført til informasjonssak S 10.12/09]

S 9.5/09 **Revisjon av nynorskrettskrivningen**

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 9. september 2009 vedlagt
utdrag fra protokollen fra styremøtet 13. september 2007
tilråding om arbeidet med ny nynorsknorm fra fagråd 3 22. november 2007
forslag til nemndmedlemmer februar 2008 (til styremedlemmene – u.off.)

Vedtak: *Sekretariatet skaffer til veie dokumentasjon på det som har vært gjort i*

styresammenheng: protokollutdrag og vedtak og sender det til hele styret. Styrelederen (Berntsen) gir nestlederen (Øvrebotten) ansvar for å komme med eventuelle supplerende opplysninger i god tid før styrets novembermøte. Endelig vedtak om tidsplan og revisjonsnemnd vil skje på novembermøtet.

S 9.6/09 Høringssak: Reform av gudstjenestelivet

Sakspapirer: Forslag til ny ordning for hovedgudstjenesten i Den norske kirke
<http://www.kirken.no/?event=downloadFile&FamID=82288> (nynorsk)
<http://www.kirken.no/index.cfm?event=downloadFile&famID=57054>
(bokmål)
Uferdig utkast til høringsuttalelse fra sekretariatet 12. september 2009
(gjelder nynorskliturgien)

Styret reagerte med undring på de mange og nødvendige rettingene i liturgi-tekstene. Språkrådet må formidle til Kirkerådet at i slike saker er det ønskelig at statens språkorgan er med i den språklige utarbeidingsprosessen på et tidligere stadium.

Vedtak: *Forslagene til høringsuttalelser fra Språkrådet legges fram for styret på neste møte.*

S 9.7/09 Godkjenningsordningen for skoleordlister

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 10. september 2009 vedlagt

- notat frå fagkoordinatoren av 28. mai 2009 om godkjenningsordninga og ordlister som hjelpemiddel til eksamen og referat frå møte i fagråd 2 og 3
- e-postveksling med Øystein Jetne

Vedtak: *Styret ønsker en utredning om den eksisterende godkjenningsordningen, der en går gjennom ulike hjelpemiddel som er tilgjengelige i dag, og der en gjør rede for hvilken form for kontroll det offentlige bør ha på dette området. Direktøren vil kontakte Utdanningsdirektoratet og ta opp at ordningen med bruk av bare godkjente ordlister ved eksamen i noen tilfeller blir omgått.*

S 9.8/09 Nytt medlem til fagrådet for normering og språkobservasjon

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 16. september 2009

Vedtak: *Ingebjørg Tonne går inn som medlem av fagrådet for normering og språkobservasjon.*

S 9.9/09 Regler og rutiner for fagrådenes arbeid (jf. S 7.5/09)

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 28. august 2009

Vedtak: *Styret presiserer at programmet for Språkdagen skal legges fram for styret til godkjenning.
Valget av arrangementssted legges fram for direktøren til godkjenning.*

Dersom et fagrådsmedlem er inhabil i én søknad som gjelder en pengebevilgning, er vedkommende inhabil også i behandlingen av de andre søknadene som gjelder den samme bevilgningen (pengesummen).

S 9.10/09 Rundebordskonferanse om pressespråk og pressepolitikk

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 19. august 2009

Vedtak: *Språkrådet inviterer til rundebordskonferanse i januar for inviterte deltakere i tråd med det opplegget som er skissert i notatet. Invitasjonslisten bør suppleres (med blant andre regionale aviser og nettaviser) og forelegges styret.*

S 9.11/09 Møtekalender 2010

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 28. august 2009

Vedtak: *Neste møte i år blir 12. november.
Det legges inn et oppsummerende avslutningsmøte 16. desember kl. 11–15.
Middag for det avtroppende styret blir 11. november (på Språkdagen).
Det første møtet i det nye styret legges til onsdag 24. februar 2010.*

Informasjonssaker

S 10.1/09 Personalsaker, bl.a. ny rådgiverstilling i samfunnskontakt

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 27. august 2009

Styret tok sakene til orientering.

S 10.2/09 Livsfasepolitikk i Språkrådet

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 9. september 2009

Styret tok saken til orientering.

S 10.3/09 Språkdagen 2009

Sakspapirer: Programutkast 17. september 2009

Styret har tidligere godkjent programmet og tok saken til orientering.

S 10.4/09 Normeringsregimet, status

Det er ikke noe nytt i denne saken. Språkrådet har fremdeles ingen fullmakt eller retningslinjer for å drive normering.

Styret tok saken til orientering.

S 10.5/09 Revisjon av handlingsplanen for norsk språk og IKT

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 28. august 2009

Styret tok saken til orientering.

Saken bør drøftes grundig med fagrådssekretærene og fagrådslederne før den eventuelt kommer tilbake til styret.

S 10.6/09 Fra fagrådene

Sakspapirer: *Fra fagråd (1) for samfunn og høyere utdanning:*

Referat fra fagrådsmøtet 15. juni 2009

Fra fagråd (2) for skole og offentlig forvaltning:

Notat 28. august 2009 fra fagrådet for skole og offentlig forvaltning om nye rammeplaner for lærerutdanningen

Fra fagråd (3) for normering og språkobservasjon:

Referat fra møtet 9. juni 2009

Sakliste for møte 9. september 2009

Styret tok sakene til orientering.

S 10.7/09 Prosjektet om holdninger til talespråket i NRK

Sakspapir: Rapport fra NRK-undersøking (PDF)

Notat 14. juni 2009 fra Lars Anders Kulbrandstad om NRK-undersøkelsen

Styret tok saken til orientering.

Her kan en lese mer om undersøkelsen:

<http://www.sprakradet.no/Toppmeny/Aktuelt/Haldningsundersoking-om-sprakbruk-i-NRK/>

S 10.8/09 Statens vegvesen – flerspråklig skilting

Sakspapirer: Brev til Statens vegvesen 22. juli 2009
Brev frå Statens vegvesen 12. august 2009
E-post fra fagrådet for normering og språkoobservasjon til styret 10. september 2009

Statens vegvesen har i sitt svarbrev ikke gått inn på kritikken i Språkrådets brev, jf. styresak 8.1/09 Vegskilting på flere språk. Fagråd 3 ber Språkrådet på nytt ta opp med Vegvesenet at samiske og kvenske navn ikke brukes på flerspråklige vegskilt i områder der dette skal gjøres.

Styret tok saken til orientering.

S 10.9/09 Talegjenkjenningsteknologi i helsesektoren

Sakspapirer: Referat fra møte 23. juni 2009 om nynorsk versjon av tale-til-tekst-systemet fra Max Manus AS
Brev 25. juni 2009 til Nasjonal IKT
Brev 2. juli 2009 til Helse- og omsorgsdepartementet med kopi til Helse Vest
Kopi av brev 7. august 2009 fra Kultur- og kirke departementet til Helse- og omsorgsdepartementet
Oppslag i Stavanger Aftenblad 15. juli 2009
Oppslag i NRK Sogn og Fjordane 12. august 2009

Spørsmålet om måljamstilling i programvare i helsesektoren, bl.a. i talegjenkjenningssystem, kom opp som sak i Helse Midt-Norge og i Helse Vest på forsommeren. Flere regioner og en mengde foretak har reagert på mangelen på nynorsk programvare. Kulturdepartementet har i brev til Helse- og omsorgsdepartementet konkludert med at det offentlige ”ikke kan ta i bruk talegjenkjenningssystemer som ikke kan håndtere begge målformer”.

Styret tok saken til orientering.

S 10.10/09 Språkplakat for næringslivet

Tidligere i sommer fikk styret tilsendt en samling presseklipp etter at NHO og Språkrådet lanserte språkplakaten for næringslivet (jf. styresak 7.10/09 Plakat for næringslivet).

Styret tok saken til orientering.

S 10.11/09 Ny brukerundersøkelse – Språkrådets nettsider

Sakspapirer: Presentasjon av funn

Hovedfunnene går ut på at der resultatene i 2009 skiller seg fra 2008, er mønsteret at brukerne er blitt mer positive. Flere er interesserte i nyhetssaker og aktuelt stoff.

Styret tok saken til orientering.

S 10.12/09 Den nye språkpolitikken. Orientering om nye ansvarsområde for Språkrådet (tegnspråk og minoritetsspråk)

[overført fra vedtakssak S 9.4/09]

Sakspapirer: Notat fra sekretariatet 27. august 2009

Thomas Lyxell fra Språkrådet i Sverige var invitert for å orienterte om hvordan det praktiske arbeidet med tegnspråk og minoritetsspråk er lagt opp hos vårt svenske kollegaorgan.

Noen glimt fra hans redegjørelse:

- Arbeidet med tegnspråk ble startet for to og et halvt år siden. Lyxell (som er hørende) og en döv kollega deler en stilling. De sitter i samme rom, Lyxell tar seg av telefonkontakt og administrasjon av feltet.
- En hovedoppgave er å skape et tegnspråkarkiv.
- Kontakt med foreldre med døve barn og med grupper som arbeider med døve er viktig. Foreldre med døve barn velger bort tegnspråk. De får ofte operert inn implantat på sine barn og tror dermed at barna ikke trenger å lære tegnspråk.
- Om lag 8 000 regnes som døve i Sverige, men om lag 30 000 er brukere av tegnspråk.
- Viktige språkpolitiske emner:
 - dokumenter og konvensjoner som angår døve
 - utdanne tilstrekkelig tolker, på den måten blir tegnspråk tilgjengelig
 - gi døve samme sjanse som hørende til å lære språk
- Tegnspråket er per i dag en blanding av nasjonale og internasjonale tegn.
- De arbeider med å standardisere sine nasjonale tegn.

S 10.13/09 Annen informasjon

Bedre lydbøker med Brage. Mandag 5. oktober 2009 inviterer Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) til lansering av den nye norske talesyntesen Brage og produksjonsverktøyet PipeOnline.

16.–17. november holdes seminaret *Frå disse til disputas - norskfaget frå barnehage til universitet*, arr. av Utdanningsforbundet og fagrådet for skole og offentlig forvaltning i Språkrådet.

Tungrockgruppa Rammsund har gitt Språkrådet Målprisen 2009. Rammsund framfører musikken til den tyske gruppa Rammstein – oversatt til norsk (nynorsk). Rammsund har tidligere fått rettledning fra Språkrådet i arbeidet med å oversette tekster fra tysk til norsk.

Styret tok sakene til orientering.

Eventuellsaker

S 11.1/09 Nytt medlem i Melsomjuryen

Det Norske Samlaget har ansvaret for Johan Ferdinand Melsoms legat, og forlaget deler hvert år ut en pris til en bok på nynorsk – skjønnlitteratur eller sakprosa – som har stor spredning.

Fram til 2007 oppnevnte Kultur- og kirke departementet én av de tre medlemmene i juryen, en ”videnskapsmann eller annen person med kyndighet i norsk mål og sans for god stil og målføring”. Departementet har overført ansvaret for denne oppnevningen til Språkrådet. Melsomprisen er den største nynorskprisen som deles ut.

Fra 1. januar 2008 har Åshild Nordstrand representert Språkrådet i juryen. Hun ber seg fritatt for vervet fra 26. august 2009.

Vedtak: *Styret gir styreleder og direktør fullmakt til å finne et nytt medlem til Melsomjuryen for den tiden som er igjen av inneværende funksjonsperiode (utgangen av 2011).*

Oslo, 12. november 2009

Ida Berntsen
leder

Sylfest Lomheim
direktør